

Tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022 for Århus Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 751064	Skolens navn: Århus Friskole
----------------------	---------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Hanne Larsen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
01-09-2021	0.-9. klasse	Musik m.m.	Praktiske/musiske fag	Hanne Larsen
23-02-2022	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Hanne Larsen
23-02-2022	2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Hanne Larsen
23-02-2022	4. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Hanne Larsen
23-02-2022	9. klasse	Matematik	Naturfag	Hanne Larsen
23-02-2022	8. klasse	Geografi	Humanistiske fag	Hanne Larsen
03-03-2022	7. klasse	Fysik	Naturfag	Hanne Larsen
03-03-2022	9. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Hanne Larsen
03-03-2022	9. klasse	Tysk	Humanistiske fag	Hanne Larsen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Besøg d. 1. september 2021

Skolen skal lave optog i Aarhus Festuge – et arrangement, der hedder "Gladere Gader". Hele ugen øves til dette optog.

Dagen begynder med en time i klassen. Herefter samles alle i skolegården og øver en sang, der skal synges i optøget. Alle elever er fordelt på forskellige workshop og bruger resten af dagen i disse workshop.

Workshops er trommer, dans, blæseinstrumenter, gøgl, rulleskøjter, Skatecreate – skating og konstruktion af ramper.

De helt små elever har også et tidspunkt på dagen, hvor de er i egen workshop. På den måde er de en del af fællesskabet, men bliver skærmet lidt for det mere kaotiske. En lærer, som før primært har undervist i tysk, er nu også blevet bh. klasseleder.

7 medarbejdere er sendt hjem i isolation pga. Corona. Der er er hyret ca. 5 gæstelærere ind til de forskellige workshops. 1. klasse er også sendt hjem grundet Corona.

Jeg taler med skoleleder Marie Ludvigsen, som siger, at skoleårets tema er: "Hvordan bygger vi fællesskabet op igen efter Corona".

Fællesskabet, som er et kernepunkt på Friskolen, har lidt under diverse Corona hjemsendelser. Friskolen har mange aktiviteter, som er på tværs af hele skolen, årgange og klasser fx lejrture, 8. klassesturen, juleværksteder, big band, festugeoptog, Høstival, spisning osv. Alle disse aktiviteter har været lukket ned eller gennemført på alternative måder i "bobler".

I dette skoleår sættes som sagt fokus på, at alle disse aktiviteter kan komme op at køre igen, og at eleverne kan være sammen på kryds og tværs.

Der spises nu igen i grupper på tværs af årgange. Maden er nu 90-100 % økologisk. Der spises meget lidt kød. Skolen går stadig forrest i kampen mod klimaforandringerne.

Jeg taler med en dreng fra bh. klassen og spørger ind til, hvordan det er at begynde i skolen. Han sidder dybt benovet og kigger på gøglerholdet. Han siger dybfølt: "FEEEDT".

Jeg taler herudover med en lærer om inklusionsudfordringerne. Hvorfor har – ikke kun Friskolen – men alle skoler i landet – fået flere børn, som ikke trives. Hvordan inkluderer man elever i et fællesskab? Der er ikke noget endegyldigt svar - der er mange faktorer: Mange børn, mange krav, for lidt tid til fordybelse, for tidligt fødte børn? osv.

Besøg d. 23. februar 2022

Første lektion – engelsk 5. klasse.

Læreren er syg. De har vikar. Vikaren forsøger, at få klassen til at nedskrive regler på engelsk vedr. det boldspil, de gerne må spille senere.

Anden lektion – dansk 2. klasse.

Klassen har Harry Potter tema. Her er meget anerkendende og tydelig klasserumsledelse. Klassen har faste ritualer, som de har bragt med fra "Lille Gul". De får et kram eller en berøring som "God morgen". Klassen repeterer, hvad de kan huske om J.K. Rowling – de kan huske rigtig meget og med mange detaljer. Der er to lærere i klassen.

Tredje og fjerde lektion dansk 4. klasse.

Intro til kortfilm. Klassen ser "Buldermanden". Herefter er der snak om virkemidler, musik, gysergenre osv. Hvad kendetegner en kortfilm. Der er ro og nysgerrighed. Mange byder ind. Klassen skal selv lave en kortfilm senere.

5. lektion Matematik 9. klasse. En lærer online og en ærer i klassen.

Intro til eksponentiel vækst. Klassen har arbejdet med sheets før og bliver nu introduceret til, hvordan sheets kan benyttes til eksponentiel vækst. Det fungerer fint med en lærer online og en lærer i klassen til at give en hånd i ryggen til de elever, som har brug for dette.

6. lektion 8. klasse - geografi

Klassen har en snak om 8. classes tur, som bliver til en 9. classes tur på grund af Corona. Alle elever i klassen har valgt 1-3 lande at arbejde med. Der er en skabelon, så de undersøger de samme fakta om landene. Eleverne arbejder i grupper. Arbejdet skal danne baggrund for en beslutning om rejsemål.

Jeg har også en snak med Malene, skolens sekretær m.m. Der forventes et overskud i 2021. Der er flere børn på venteliste. Det har været en meget hektisk januar på grund af Corona. Der har været en del fraværende og derfor mange vikardækninger. Personalet er "rykket sammen i bussen" og har taget ekstra timer for at få det hele til at køre.

Besøg d. 3. marts

Fysik med 7. årgang.

Jeg ser mange forskellige praktiske forsøg med magnetisme. Forsøg med jernspåner og magneter er altid et hit:-) Læreren fortæller om, at emnet skal bruges som basis for en snak om bæredygtig energi.

Snak med skoleleder Marie Ludvigsen

Det har været hårde to år med megen omstilling både i forhold til Corona og mange andre forhold.

Der er en god bund i personalet, som alle arbejder sammen mod fælles mål.

Det er lidt udfordrende, hvad man på sigt skal med madordningen. Det er svært at få folk ansat til få timer. Det er

en stor opgave.

Elevrådet - samtale med den lærer, som er kontaktperson til elevrådet.

Læreren mødes med elevrådet hver uge i et frikvarter. Opgaven er, at få elevrådsarbejdet til at give den rigtige mening. Lige nu øves i demokratiske processer i forhold til at være høringsberettiget, sådan at elevrådet også kommer med udtalelser om de ting, der planlægges for skolen. 5.-9. klasse er med i elevrådet. Lige nu har 9. årgang trukket sig på grund af lejr tur og prøver.

Dansk med 9. klasse

Klassen har læst Klokkeren af H.C. Andersen som led i et emne om folke- og kunsteventyr. Der arbejdes med sidemanden om forskellige temaer: Tolkning, romantikken, personer, modsætninger osv. Klassen har godt styr på romantikkens kendetegn.

Tysk med 9. klasse.

Timen bruges til at planlægge de resterende 8. uger, som er tilbage inden sommerferien. Klassen skal på en 3 ugers tur til Portugal i bus.

Klassen er forbavsende engagerede i at byde ind med forslag til de resterende tysktimer, set i lyset af, at det nu er offentliggjort, at udtræksfagene er sløjfede.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

I år har jeg deltaget i en enkelt tysklektion. Her foregik en del af kommunikationen på tysk.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg har overværet undervisning i dansk, geografi, engelsk og tysk i 2., 4. og 9. klasse.
Undervisningen lever til fulde op til, hvad man almindeligvis kræver i folkeskolen.
Lærerne er velforberedte, der foreligger årsplaner og materialerne er mangeartede.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Jeg har overværet undervisning i fysik og matematik i henholdsvis 7. og 9. klasse.
Undervisningen lever til fulde op til, hvad man almindeligvis kræver i folkeskolen.
Undervisningen er gennemtænkt, og i fysik var et klart bæredygtigt perspektiv inddraget.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Jeg har deltaget en dag i september, hvor hele skolen øvede til et festugeoptog.

På dagen var store og små i gang med at øve musiske, sportslige og praktiske færdigheder.
Undervisningen lever i den grad op til, hvad der kræves i folkeskolen. I og med at skolen særligt dyrker denne side, ligger niveauet klart over, hvad man ser i folkeskolen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Jeg har deltaget i dansk på henholdsvis 2., 4. og 9. årgang.
Emnerne, der er gennemgået, ligger inde for det, der forventes.
Karakterne i de bundne prøver for sommeren 2021 ligger 0,4 over landsgennemsnittet.
Alle elever opnåede mindst 2 i dansk til prøven sommeren 2021.
Undervisningen

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Jeg har deltaget i undervisning på 9. klasse i matematik.
Alle elever opnåede mindst 2 i matematik til prøven sommeren 2021.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

9. classes eleverne fik et meget højt gennemsnit til prøven sommeren 2021.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Skolen afholder ikke prøve i historie jf. §8a, stk. 5

10.2 Står elevernes standpunkt i historie mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

10.3 Uddybning

Jeg oplever en stor interesse for de aktuelle ting, der sker i Danmark og verdenen. Jeg oplever, at disse emner sættes ind i en historisk kontekst.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Jeg har deltaget i undervisning i mange fag ved dette tilsyn, som var fordelt over 3 dage.
Jeg har udelukkende mødt velforberejede lærere, som kunne engagere eleverne i deres fag.
Emnerne, som er blevet undervist i, hører ind under de emner, der forventes på de pågældende klassetrin.
Det er min klare overbevisning, at det samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Der undervises vedvarende om aktuelle politiske emner. Bl.a. har havneudvidelsen i Aarhus Havn blevet debatteret. Hvordan kan som borger få indflydelse på sådan en stor beslutning? To elever fra 9. klasse har skrevet et høringssvar til kommunen om dette.
Der undervises løbende i emner som køn, klima, dyrevelværd. kold krig, krigen i Ukraine m.m.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Eksempler på demokratisk dannelse:

Elevrådet

Madlavning på skift, hvor eleverne har medbestemmelse i forhold til, hvilke retter, der skal serveres.

Klassens time

8. klasses tur, hvor rejsemålet skal besluttes.

9. klasses tur, hvor klassen har været med til at arrangere turen til Portugal.

9. klasses turens efterbehandling i forhold til foredrag, shows osv.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det har været naturligt at diskutere friheds- og menneskerettigheder i forbindelse med krigen i Ukraine. Det har på 7. årgang fx været diskuteret i både dansk- og historietimerne. Her har været samtaler om Nato, EU, hvad er en præsident? Hvad er et folkestyre?, Hvad er en oligark? osv. Der er blevet talt om fake news, propaganda, nedlukning af sociale medier i fx Rusland og Kina.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Interessen for at forholde sig til kønsidentitet er stærkt stigende. På 7. årgang planlægges et besøg på museet "KØN", ligesom bogen "KØN", som omhandler udviklingen af kønsroller og identitet gennem de sidste 100 år, er

blevet læst.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Jeg har ved dette tilsyn haft en samtale med den lærer, som er tovholder på skolens elevråd. Der pågår en proces, hvor elevrådet er ved at finde ud af, hvordan de skal bruges deres indflydelse mest hensigtsmæssigt. Elevrådet mødes en gang om ugen. Elevrådet består af elever fra 5.-9. klasse.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Der er lavet procedure for dette.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Der er lavet procedure for dette.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Jeg har været på besøg på Århus Friskole 3 dage henholdsvis d. 1. september, d. 23. februar og d. 3. marts.

Jeg har bevidst haft et af besøgene i den uge, hvor der var optakt til Festugeoptog dels for at se, hvordan store og små er på workshop sammen, og dels fordi mit tilsyn på Aarhus Friskole i foregående år var præget af Corona nedlukning, så derfor blev tilsynet i den praktisk/musiske fagkreds dengang nedtonet.

Jeg har overværet undervisning i alle fagkredse.

I dette års tilsyn vil jeg fremhæve mit besøg i september. Det var en dejlig, solskinsdag, hvor mange elever for det meste var udendørs og fulgte deres valgte workshops. Der var højt humør over det hele, og det var inspirerende at se, hvordan både store og små kunne rummes i den samme workshop. Det var fint, at de helt små elever kom til at føle sig som en del af fællesskabet ved at have workshops sideløbende. Ligeledes var det inspirerende at se de udefrakommende instruktører. Der var god energi.

Ved mine tilsyn slår det mig altid, at undervisningen meget tit bærer præg af de aktuelle emner, som i øvrigt optager verden.

I år har undervisningen bl.a. været præget af bæredygtighed, kønsidentitet og ikke mindst krigen i Ukraine.

Der er altid en, for disse emner, relevant udstilling i arealet ved hovedindgangen. Det er spændende og vedkommende udstillinger.

Det er min opfattelse, at skolen igen har fået gang i fællesskabet efter flere Coronanedlukninger. Jeg oplever en god stemning og meget imødekommenhed, når jeg kommer på skolen.

Jeg kan igen i år bekræfte, at det er min vurdering, at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering, står rigeligt mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Det er ligeledes min vurdering, at Aarhus Friskoles værdier, undervisningsformer, omgangstone m.m. lever op til kravet om at leve i et samfund med frihed- og folkestyre